

Hallássérült Hívek Hírlapja

XXV. évf. 11. szám

2012. november

LITURGIKUS „B” év

(Kis misekönyvben a szentmise rendje: 11-23. oldal, könyörgések és olvasmányok szövege/továbbiakban: szöveg ..... oldal.)

November

1. MINDSZENTEK ÜNNEPE

(szöveg 397-401. old., pref.: 400. old.)

2. Halottak napja

(szöveg 402-405. old., pref.: 40-44. old.)

4. Évközi 31. vasárnap

(szöveg 317-320. old., pref.: 32-35. old.)

11. Évközi 32. vasárnap

(szöveg 321-324. old., pref.: 32-35. old.)

18. Évközi 33. vasárnap

(szöveg 325-328. old., pref.: 32-35. old.)

25. Krisztus Király ÜNNEPE

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

VÉGE VAN A „B” ÉVNEK.

December

2. Advent 1. vasárnapja

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

8. SZEPLŐTELEN FOGANTATÁS ÜNNEPE

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

9. Advent 2. vasárnapja

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

16. Advent 3. vasárnapja

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

23. Advent 4. vasárnapja

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

25. KARÁCSONY, URUNK SZÜLETÉSE

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

30. A SZENT CSALÁD ÜNNEPE

(szöveg 329-335. old., pref.: 332. old.)

HALLÁSSÉRÜLTEK SZENTMISÉI

Budapesten:

✠ **Piarista Gimnázium**
Kápolnája, V. kerület,
Budapest, Pesti Barnabás
utca 1.

- november 4., 11., 18. és 25. vasárnap délután 3 órakor
- december 2., 9., 16. és 26.

Vidéken:

Hely	Mikor?	Hány órakor?
Győr	ideiglenesen szünetel	
Miskolc	nov. 18., dec. 16.	16.00
Pécs	nov. 4., dec. 2.	14.30
Sopron	ideiglenesen szünetel	
Sárbathely	nov. 10.	15.00
Vác	Változó	
Veszprém	nov. 18., dec. 16.	15.00

KRISZTUS KIRÁLY ÜNNEPE

Az Advent első vasárnapja előtti vasárnapon ünnepeljük Krisztus Királyt, ezzel lezárjuk a „B” egyházi évet. December 2-án kezdődik a „C” egyházi év.

Az utolsó ítéletre jövő királyt ünnepeljük, aki által részesülünk a szeretet végső győzelmében.

A szentmisében arra emlékezünk, hogy miután Jézus önmagát teljesen kiüresítve jött el közénk, az idők végén dicsőségben és fényben, Királyként érkezik az ítéletre.

Krisztus királysága más, mint a földi hatalomé, mert országa nem földi világból való. Éppen ezért Ő nem hatalommal jön le, hanem szeretetből.

Krisztus a szolgálat királya: szolgákat nem akart, szolgálni Ő akart.

Krisztus az egyszerűség királya: hintója sosem volt, mindig csak gyalogolt.

Krisztus a szeretet, a szívek királya: Mindenkit szeretett, senkit nem utasított el.

Krisztus Király ünnepét XI. Piusz pápa vezette be 1925. december 11-én Quas Primas című enciklikájában. A pápa azért elhatározta, hogy ebben az időben erősödni látta az ateista (=istentagadó) kommunizmust, ami Krisztustól és az egyháztól elfordult.

Eredetileg a Mindenszentek ünnepé előtti vasárnap tartották. Krisztus Király ünnepé a II. Vatikáni Zsinat után, 1969-ben került az advent előtti utolsó vasárnapra. A ünnepen a megelőző évközi vasárnapoktól eltérően, zöld helyett fehér ruhában miséznek a papok.

EVANGÉLIUM

Szent Márk könyvéből

(Mk 12, 18b-34)

Egy írástudó megkérdezte Jézustól: „Mondd meg nekem, hogy melyik parancs a legfontosabb?”

Jézus felelt neki: „A legfontosabb parancs ez: „Az Isten az egyetlen Úr. Szeresd az Istent, a te Uradat egész szívedből, egész lelkeiddel, minden erődből és egész értelmekkel. Szeresd a te embertársadat úgy, mint saját magadat. Ennél nagyobb parancs nincs.””

Az írástudó azt felelte Jézusnak: „Nagyon jól mondtad. Isten az egyetlen Úr és nincs többféle Isten. Az Istent kell szeretni egész szívünkkel, egész értelmünkkel és minden erőnkkel. Az embertársunkat pedig úgy kell szeretni, mint saját magunkat. Ez értékesebb, mint más áldozat.” Jézus megdicsérte az írástudót: „Okos vagy, jól mondtad.”

Te közel vagy az Isten országához.”

Az IVSS KONFERENCIA

(Folytatás az előző számból)

2012. augusztus 27.

Harmadik hétfői napunk reggelét a közös imádsággal kezdtük a katolikus kápolnában. Különböző nemzeti-ségűek külön-külön imát mondtak a saját anyanyelvükön. Kávészünet után folytattuk a konferenciát.

Az előadó, Hans Neuhold ausztriai, CI implantátumot viselő hallássérült férfi előadást tartott és saját átélt tapasztalatokról is számolt be. Három részből áll az előadás:

1) Úton az önmegszemélyesítés felé

Az identitás jelentése az önazonosság. Ez a válasz arra, hogy ki vagyok én.

Talán mi emberek éppen, mint fogyatékosok és különleges halláskárosultak nagyon erősen figyelünk a környezetünkre. Gyakran magától értetődően elvárjuk, hogy figyelembe vegyék szükségleteinket és beleegyezésünket. Néha csak annyit szeretnénk, hogy sajnáljanak vagy célzottan dicsérjenek, simogassanak vigasztalásul.

Hans tapasztalata szerint éppen a hallássérültség miatt a rendszeres kommunikációs problémák és zavarok az emberekkel való együttélést megnehezítik és éppen az identitás páratlanságát kezdik cáfolni. Az önértékelés csökken, tanácstalanná válik a személy és úgy érzi a perifériára került. A személy elbizonytalanodik, amikor emberek között van állandó félelemben, attól fél, hogy nem felel meg az embertársai és a közössége elvárásainak.

Hans kérdései:

Ki vagyok én hallássérültként? Csak siket vagyok? Hol vannak az életem reményei és álmjai, terveik, amik kísérnek?

Egyre jobban csak hallássérültként látom magamat? Mások csak hallássérültként látnak engem?

Azt gondolja, közülünk mindenkinek együtt kell élnie a siketségével, tudnia kell milyen nehéz tud lenni néha az élet ezzel a fogyatékossgal. Milyen gyakran tölt el szomorúsággal a kommunikációs nehézségekből fakadó élettér beszűkülés.

Íme, Hans néhány gondolata az életéből:

- *Az én fogyatékossgom nem a siketség, hanem az, hogy hagyom, hogy befolyásoljon, mert nincs bennem a bátorság célzott intézkedéseket tenni, legyen az technika, viselkedés és taktika.*

- *Túl kevés időt fordítok arra, hogy a képességeimet kihasználjam a korlátozott hallásom miatt.*
- *Túlnyomórészt a meg nem értést okolom és megfeledkezem arról, hogy megértsem magam, szeressem magam. A mottó: „Milyen jó, hogy vagyok...”*
- *Igyekszem állandóan a környezetemhez tartozni és eközben átélem a sikertelenségem, de túl keveset hallgatok magamba, mert ezt a képességet nem mindenki tudja,*
- *Az emberségem a siketségem ellenére tartalmaz különlegességeket, adottságokat, örömeiket, célokat, reményeket és vágyakat.*
- *Minél jobban elhatárolódom a környezetemtől és a siketségemtől magamat befolyásolni hagyom, annál jobban szenvedek és frusztrálódok, de sok mást nagyon jól tudok és pontos megfigyelés alapján ez többet jelent, mint a korlátozott hallásom.*
- *Nem szabad a füleinkre korlátozódunk, többek vagyunk, mint a füleink, mert különleges emberek vagyunk, sok olyan képességgel rendelkezünk, ami csak nekünk adatott meg.*

Hans véleménye szerint az ő identitását ne a siketisége határozza meg, hiszen az egyénisége az embersége egészéből fakad. Igaz, ő hallássérült, de ebben is eltérnek egymástól. A hallássérültek különlegesek, hiszen a fogyatékossguk ellenére is tudnak boldog életet élni.

2) A találkozás mint lehetőség és feladat

Az életben a legfontosabb a találkozás. Találkozás nélkül minden élet törékeny. De meg is fordítható: a találkozás által lesz valós az élet, ezen keresztül tudom megvalósítani az életem.

A találkozásnak hatása van, azaz azt jelenti, hogy minden emberre hat, aki részt vesz a találkozásban, a közös nevetés, öröm és az elfogadás.

Valószínűleg éppen azok az emberek aggódnak a találkozás miatt, akik hallássérültek, pont a nehézkes kommunikáció miatt sokan

volt Isten." és később: 1,14 „*És az Ige emberré lett és közöttünk élt.*”, akkor mint siket az után vágyakozom, hogy ezt az emberré lett Igét ma is átélhessük és érezhessük.

Ha Isten nem vált volna emberré, nem jött volna létre a találkozás a Bibliában és senki nem tudott volna mesélni nekünk róla. Még pontosabbá tesz ezt a következő mondás: „*Ahol ketten vagy hárman összegyűltek a nevemben, ott leszek közöttetek*”

Nincs meghatóbb történet a találkozásról az emmauszi tanítványok történeténél: (Lk. 24, 13-35)

„*Ketten közülük még aznap elindultak egy Emmausz nevű helységbe, amely Jeruzsálemtől hatvan stádiumnyi távolságra feküdt.*

Az eseményekről beszélgettek. Ahogy beszélgettek, tanakodtak, egyszer csak maga Jézus közeledett, és csatlakozott hozzájuk. De szemük képtelen volt felismerni.

Megszólította őket: "Miről beszélgettetek itt az úton?" Elszomorodtak, megálltak.

Aztán az egyik, akit Kleofásnak hívtak, hozzá fordult: "Te vagy az egyetlen idegen Jeruzsálemben, aki nem tudod, mi történt ott ezekben a napokban."

"Micsoda?" - kérdezte. "A názáreti Jézus esete - felelték -, aki próféta volt, hatalmas tettben és szóban az Isten és az egész nép előtt.

Főpapjaink és a tanács tagjai kereszthalálra ítélték, és keresztre feszítették.

Azt reméltük pedig, hogy ő meg fogja váltani Izraelt. S már harmadnapja annak, hogy ezek történtek.

Igaz, még néhány közülünk való asszony is megrémített minket. Hajnalban kinn jártak a sírnál, s hogy nem találták ott a testét, azzal a hírrel jöttek hozzánk, hogy angyalok jelentek meg nekik, és azt mondták, hogy él.

Társaink közül néhányan szintén kimentek a sírhoz, és úgy találtak mindent, ahogy az asszonyok jelentették, de őt magát nem látták."

Erre így szólt: "Ó, ti balgák, milyen nehezen tudjátok elhinni, amit a próféták jövendöltek. Vajon nem ezeket kellett elszenvednie a Messiásnak, hogy bemehessen dicsőségébe?"

Aztán Mózesen elkezdve az összes prófétánál megmagyarázta nekik, amit az Írásokban róla írtak.

Közben odaértek a faluhoz, ahová tartottak. Úgy tett, mintha tovább akarna menni. De marasztalták: "Maradj velünk, mert esteledik, és a nap már lemenőben van." Betért hát, és velük maradt.

Amikor az asztalhoz ültek, kezébe vette a kenyeret, megáldotta, megtörte s odanyújtotta nekik. Ekkor megnyílt a szemük s felismerték. De eltűnt a szemük elől.

"Hát nem lángolt a szívünk - mondták -, amikor beszélt az úton és kifejtette az Írásokat?" Még abban az órában útra keltek, s visszatértek Jeruzsálembé. Ott együtt találták a tizenegyet s társaikat. Azzal fogadták őket, hogy valóban feltámadt az Úr, és megjelent Simonnak. Erre ők is beszámoltak az úton törtétekről, meg arról, hogyan ismerték fel a kenyértöréskor."

Itt az együtt utazás és az együtt ünneplés kézzel fogható.

Csakúgy, mint a siket gyógyulása (Mk 7, 31-37), ami magában foglalja a nagyon fontos jelentését, a találkozás lényegét:

„*Ezután ismét elhagyta Tírusz vidékét, és Szidonon át a Galileai tóhoz ment, Dekapolisz határába.*

Itt eléje hoztak egy dadogva beszélő süketet, és kérték, tegye rá a kezét. Külön hívta a tömegből, fülébe dugta az ujját, majd megnyalozott ujjával megérintette a nyelvét, föltekintett az égre, fohászzkodott és szólt: "Effata, azaz nyílj meg!"

Azon nyomban meg is oldódott a nyelve és érthetően beszélt. Megparancsolta nekik, hogy a dologról ne szóljanak senkinek. De minél jobban tiltotta, annál inkább hirdették.

Szerfölött csodálkoztak, s hangoztatták: "Csupa jót tett, a süketeknek visszaadta hallásukat, a némáknak beszélőképességüket."

A lélek ápolása az ember ápolása, mint egésze. Hans véleménye szerint az élete az önmegvalósítását, az önismeretét, a gondolatait és cselekedeteit, a reményeit és álmait, a jövőjét és múltját és a találkozás utáni vágyát jelenti.

Az ember teljes egésze összekapcsolódik a találkozás alatt, nem csak egy része, ebből kifolyólag mindenféle zavaró tényező az egész embert érinti.

Az ember mindig mint egész látszódik, nem szabad, hogy a fogyatékoságára legyen csak csökkentve. Ezzel szemben a fogyatékoság mindig a tömegben lesz látható és felismerhető, mert akadályozza a kiteljesülést.

Az emberi lét célja a teljesség, a tartalmas élet; minden része az egészre enged mutatni,

elbizonytalanodnak és hiányzik a bátorságuk, mert a félelem és a szegénylősség tör az előtérbe. Ilyenkor a hallássérültség kerül az előtérbe és az egyén adottságai és tudása a háttérbe szorul. Úgy érzik, semmit nem tudnak nyújtani, mert sérültek.

A találkozás lehetőség arra, hogy bedobjuk magunkat és a másik felé nyissunk.

Valószínűleg minden ember számára, de különleges módon főleg azon emberek számára, akik a kommunikációjukban nem biztosak. Mielőtt bárkitől bármit is elvárnék, először a saját egyéniségemet kell játékba vinnem.

Ezzel azt akarom mondani, hogy az emberi létem az előnyeivel és képességeivel, többek között a siketségemet is számítva, mert az is a részem, mégha az egy gyenge pont is, de ez nem gyengeség, hanem egy kihívás, ami a találkozást gazdagítja.

Hans azt gondolja, hogy minden nyílt emberi gyengeség kihívássá válik, ami tudatosan értelmet ad az egésznek. A siketegnél ezt például a következőket jelenti: a tudatos beszélgetés, a szükséges egymásra fordított idő, a partnerbe vetett bizalom és a lehetőség egy átfogó kommunikációra és persze a lehetőség a megérintettségre.

A találkozás kommunikációt jelent, de nem csak a szóbeli, hanem minden értelemben.

A hallássérültre azt mondjuk, „rosszul ért” és csak a fülre gondolunk, a megértés azonban sokkal többet jelent, mint a hallás, értelmet, megértést, benyomást és következetességet.

A Márk evangéliumban olvassuk az özvegyet (Mark, 12, 41 - 44):

„Ahogy Jézus egyszer szemben ült a kincstárral, és látta, hogy az emberek öntött pénzt a perselybe. Sok gazdag emberek dobtak nagy összegeket. És jött egy szegény özvegy, és ő dobott két fillért. Hívta tanítványait, és ezt mondta: Bizony mondom nektek, ez a szegény özvegy többet dobott a perselybe, mint az összes többi.”

Ez adta az ötletet „az életet nyitott kézzel”...

Az életünk folyamatosan „adok-kapok” minden ember, akinek tele a keze, mert nem tud adni, meg akar magának tartani mindent, nem szabad sem a keze, sem a szíve, bármit is befogadni. Önmagunk kinyitása nélkül nem tudunk adni és fogadni sem. Ebből kifolyólag: adni és kinyílni azt jelenti: nyitottá válni az újra, másra, egy ajándékra.

Az özvegy mindenét odaadta, amije volt, szabaddá tette magát, hogy újra tudja fogadni az ajándékot.

Amit mi a találkozás során másnak adunk, nem tesz minket szegénnyé, éppen ellenkezőleg. Gazdaggá tesz, hiszen az élet sokoldalúságát is jelent egyúttal.

Főképp a különbözőség teszi az életünket jelentőssé és fontossá.

Szeretet, odaadás, öröm az egyetlen, ami duplázódik ha az ember megosztja – tartja a mondat.

Az élet tárt karokkal egy meghatározó alaptétele a találkozásnak. Amit a találkozásból nyerek, erőssé tesz és lehetővé teszi, hogy mások számára még többet adhassak.

A találkozás válasz a környezetemtől az embertársaimnak.

Emiatt lesz a találkozás felelősség is az életem iránt és embertársaim élete iránt is. Nem várhatunk egy találkozásra, nem is tervezhetjük meg előre, hanem itt és ma kell törekednünk rá.

Az önmagunkba való hallgatás új dimenziókat nyit meg a siketek számára a hallás világába, felszabadít a rendszeres félelem alól, valamit félreérteni vagy magamat meg nem érteni.

Itt szeretnék egy kijelentést idézni:

Ha a világ körülöttem nem olyan, amilyennek lenni kellene, akkor készíts magadnak olyat, amelyik rád mosolyog.

A találkozás által új meglátásba helyezük az életünket és megteremtjük a lehetőséget, hogy egymás életét jobban megismerjük.

3. Találkozás, mint bázis a templomi közösségekben

Minden amit eddig a találkozásról mondtunk és amit a munkám során tapasztaltam az a templomi közösségek számára küldetés értékű lehetne.

Egyszerűen arról van szó, hogy meg kell teremtenünk az előfeltételeket, hogy találkozássokat könnyíthessünk meg vagy éppen lehetővé tegyük őket.

A mi templomunkban sokszor a szóbeli kinyilatkoztatás áll az előtérben, sokszor érvényesül a „a hit a hallásból ered” mondás. Itt a fül áll a középpontban és kevésbé a megértés többi eszköze.

Ha János evangéliumát olvassuk: 1,1 *„Kezdetben volt az Ige és az Ige Istennél volt és az Ige*

mint a fogyatékoság is. Szenvedés, gyász, félelem, gyengeség, a kommunikációs nehézségek mind részei az embernek, de ettől függetlenül az útra a találkozáshoz ezeket is magunkkal kell vinnünk.

- **Találkozás mint emberi történet (odahajlás és szimpátia)**

Megpróbáljuk a templomba és a közösségbe a fogyatékkal élőket is bevonni, mint normális szituációba? Ez azt jelenti, teszünk valamit azért, hogy a fogyatékkal élők ne hátráltassanak minket és ne történjenek negatív változások magunk körül.

Alapjaiban kell a kommunikációs stílusunkat átgondolni:

Az istentiszteleteink tele vannak túlcizellált burkolt kifejezésekkel, kevés gesztust és érintést használunk. A látni, hallgatni, ámulni, hallgatni és átfülni nagyon kevés.

A hiányzó kommunikáció és figyelem a személy értékcsökkenését idézi elő, hiszen a kommunikáció több, mint beszéd.

A hallássérültek a maguk tehetségeivel és készségeivel gazdagítják embertársaikat és a közösséget.

Megmutatják, milyen sokoldalú lehet a kommunikáció (mimika, gesztus, magatartás, és testbeszéd...) Arra utalnak, hogy a készségek és a készségek hiánya egy közösséget teljessé tehet. A gyengeség (pl. egy fogyatékos kommunikációja) megteremti az esélyt, hogy a találkozást gazdagítsa.

- **Találkozás a hallásban (Beszéd)**

A rejtett Isten már az ótestamentumban is a hallást helyezi előtérbe („Halljad Izrael...”) az Istennel való találkozás szerve csak látszatra a fül, hiszen ez az Isten a kommunikáció teljes palettáját használja: a szél sutogásában, a viharban, a lángoló csipkebokorban stb.

A találkozás Istennel nagyon változatos tud lenni.

„A fül a lélek kapuja, a szem a tükre...” - tartja egy indiai közmondás.

Hol mutatkozik meg a templomban a beszéd, mint érintés? A dallamában, az előadásában, a hangzásában, a szépségében, a megbízhatóságában, a szavak gazdagságában. De hogyan lehet ezeket érthetővé, láthatóvá érezhetővé tenni? Az igehirdetésünk egy egyoldalú folya-

mat? Emberekhez beszélünk, de nem várunk választ, nem tudjuk mennyit értettek meg belőle és mi maradt meg belőle. A beszédhez és hozzászóláshoz kell, hogy kapcsolódjon válasz is a találkozás jegyében.

A hallani annyit tesz, hallani a világot körülötünk és bennünk is, de ez nem csak hangokkal történhet a hallókészüléken keresztül, hanem ez a találkozás során az emberekkel csak megtörténik a lassan és pontosan mondott szóval, összekapcsolva az akarattal, hogy a másikat beszélgetőpartnerünké tegyük. A hallássérültekkel való kommunikáció minden veszélye ellenére ez egy forma, amit használni kell.

Hol láthatjuk a beszédet a templomunkban, mint a megérintés egyik eszközét? Hol vannak a gesztusok?

Hol van a testbeszéd? A szavaknak milyen képeket adunk?

Hol vannak az intézkedések, amik lehetővé teszik az igehirdetést a hallássérültek számára is, hol van a környezet bővítése (jó akusztikával rendelkező terem, technikai és vizuális eszközök)?

- **Biztonság, mint esély a találkozásra**

Az integráció azt jelenti, hogy újra helyreállítjuk az egységet, azaz az egyén sokszínűségét egy társasági egységgé kovácsoljuk.

Azt jelenti, hogy a lélek ápolását nem szabad egységesíteni, hanem ki kell használnia az egyének sokszínűségét és képességeit még a rokkantakét is, azaz például a siketeket siketnek hagyni és nem pedig hátrányos helyzetű hallóknak látni, őket nem technikával megterhelni, hanem meg is kell tanítani őket a mankóval járni. Még a legjobb technikai eszközökkel is hallássérült marad. Néha épp az ellenkezőjét éri el: Egy néma szemrehányást vált ki, ha a segítség ellenére nem sikerül beilleszkedni. „Hiszen mindent megtettünk érted!” Ettől függetlenül nem szabad, hogy a technikai eszközök egy adott csoport alibijévé váljanak, mert ezek nem adnak bizalmat és megbízhatóságot és nem is veszik őket komolyan ezáltal.

Siketként biztonságban a közösségben: a partner a lélekápolásban akár ezt is jelentheti: Én nem a rokkant vagyok (a fogyatékoságára redukált ember), hanem az emberek tesznek fogyatékosá. Ezt a fogyatékoságot együtt kell legyőznünk, be kell vonni őt a mindennapi

életbe, mintha ez egy természetes dolog lenne, mint egy közös feladat. Imádkozunk, mert együtt imádkozunk-énekelünk, mert együtt énekelünk, beszélgetünk, mert egymással beszélgetünk.

Nem tartom értelmesnek a speciális rendezvények megrendezését a siketek számára, mert az elhatárolódást okoz. Ezzel ugyanis a fogyatékoság valóban fogyatékosággá válik és kirekesztést von maga után.

• **Találkozás, hogy az elkerülhetetlent is lefogadhassuk**

A fogyatékoság elkerülhetetlen, ez az érintett emberek életvitelének változásához vezet. Az úgynevezett normális struktúrák összeomlanak (párkapcsolatokban, csoportokban, egyesületekben), mert ez sok esetben csak a normalizálásból áll. A normálishoz (bármilyen is legyen az) való passzolás sok hallássérült számára azzal jár, hogy hibásnak, hiányosnak érzik magukat, de mindent megpróbálnak, hogy a normálishoz hasonlítsanak, például hallókká váljanak, de úgy, hogy a kevésbé hallókat ezzel ne zavarják.

A lélek ápolása az ember számára segítség kell, hogy legyen a siketség elfogadásához.

Hans tapasztalatai szerint az egyház tudatos vagy éppen nem tudatos meg nem magyarázása folytán a hallássérültek vágya a lelki életre nagyon nagy. Éppen hogy egyre nagyobb.

- A beszédünk Istenről kezeket kell, hogy kapjon a megragadni, ahol szükség van rájuk.
- Reményünk Istenre fantáziát kell, hogy kapjon, hogy új dolgokat találhassunk ki és meg is valósítsuk őket
- Imánk Istenhez lábakat kell, hogy kapjon, hogy megtalálhassák az utat az emberekhez.
- Bizakodásunk Istenben szavakat kell, hogy kapjon a vigasztaláshoz és a felemelkedéshez.
- Az utunk Istenhez szélességet kell, hogy kapjon, hogy mindenki felé nyílt lehessen.
- Hitünk Istenben arcot kell, hogy kapjon, hogy konkrétan bízni tudjunk.
- Szeretetünk Istenben szenvedélyt kell, hogy kapjon, hogy az emberi kapcsolatokat és találkozásokat kifejezhessük.

Hans gondolata:

„A közösségeinkben és egyházunkban felgyünk kérve, hogy a bizalom, a jó érzés és a

kölcsönös elfogadás légkörében a találkozás lehetőségeit kiterjesszük. Ellenkező esetben a közösség nem tökéletes, gyengeség nélkül az erősség sem válik láthatóvá és fordítva.“

Egy közösség fogyatékkal élők nélkül önmaga is fogyatékos mert nem teljes. Vagy tényleg tudatosan egy behatárolt „normális“ egyházat akarunk? Egy 70% -os templomot vagy éppen 50% -os templomot?

Ez minden bizonnyal kihívás a lekipásztorok számára.

Senkit sem szabad meghívunk csak azért mert fogyatékos, vagy éppen azért mert nem az, hanem hagynunk kell, hogy Isten vezesse hozzánk őket.

Nem szabad a fogyatékkal élők és halláskárosultak helyett gondolkodni, hanem velük együtt, rajtuk keresztül; csak ekkor lehet a találkozás sikeres.

A mottó: **„Erősnek kell lenned, de erős csak másokkal maradhatsz.“**

Például a templomi közösségeink.

„Az életben a legigazabb a találkozás“

Ez a találkozás teszi lehetővé önmagam megtalálását, nyilvánvalóvá teszi a páratlanságomat és ezzel elvezet az embertársaimhoz akik ugyanúgy, mint én a találkozásra várunk. Minden találkozáson keresztül ez életünket igazzá és igazivá tudjuk tenni.

Véget ért Hans Neuhold előadása. Ebéd következett, aztán szabadidőprogram volt, sétáltunk Freisingben, vásároltuk az ajándékokat, amikkel szeretettük volna meglepni a siket testvéreinket, szeretetteinket, akikre szeretettel gondoltunk.

Pihenő után folytattuk a konferenciát. De közbejött a bemutatkozás, és minden résztvevő nagyon röviden beszámolt sajátmagáról: Honnan jött? Milyen vallású? Miért foglalkozik a lelki pásztorkodással? Kikért végzi munkáját?

Újabb előadó, Rosemaria Mühl, akinek a szülei magyarok voltak. Érdekes, hogy Rose nem tud sokat magyarul.

- 1) Ő maga balkezes és félénk természetű, mégis a balkezességét különlegesnek tartotta. Szüleinek nem tetszett, hogy ő bal kézzel ír, eszik, dolgozik, sokszor kényszerítették őt, hogy jobbkezes legyen. Emiatt

frusztrált és szomorú lett. Amikor az iskolába került, ahol a hallássérült gyerekek találkoztak, akit ugyanúgy kirekesztettek, mint őt. Őt a balkezesség, a másikat pedig a hallássérültség miatt.

Tehát a gyermekeknek meg kell tanulnia, hogyan kell alkalmazkodnia a fogyatékos személyekhez, vagy fordítva. Pl. nem kell letagadni a fogyatékoságukat. A fogyatékos letagadása, szorongás még jobban akadályozza a további lépéseket. A szülők is közrejátszanak a fogyatékoságban, pl. elfogadás vagy elutasítás. Az utóbbi viselkedés miatt a fogyatékos gyermek rémült és félénk lesz az iskolában. Túl lehet élni a szorongást, de nem könnyű. A folyamat nem lezár, hanem folyamatosan változik.

- 2) „Nem lehet nem kommunikálni.” – minden ember kommunikáció nélkül él és hamar belepusztul, belerokkant. A kommunikáció nemcsak beszélgetésből áll, hanem a gesztusból és a testtartásból is. Akusztikus és bizonytalanság (meg nem értés) a nagy akadályok a kommunikációban.

Mégis a sikeres kapcsolatért és jó kommunikációért felelős a két partner. Nem elég, hogy csak egyik megdolgozik érte, hogy tökéletes legyen a kommunikáció, előbb-utóbb romlik a bizalom, ami az emberek között kialakul. Félreértés, meg nem értés okozza a kudarokat.

- 3) Hallássérülteknek van joguk a prédikációra és a szentségek felvételére. Fontosak a vizualizáció, technika és a jelnyelvi tolmács.

Integráció esetén nehezebb beilleszkedni az istentiszteleteken, közös ünnepeken, amelyeken a hallássérültek „magányosak”. Tehát a papokat ajánlatos képezni a fogyatékosággal kapcsolatban. A papoknak nagyon kell odafigyelni olyan hallássérültekre, akik idős korukban elveszítik hallásukat.

Vacsora után a bajori mulatságot rendezték a konferencián résztvevők számára. Kis pereg, sör a bajor jelképei. Jó hangulatban telt a mulatság, addig maradtunk, amíg nem fulladtunk ki.

(Lampert Ferenc fordítása)

(Következő számban folytatjuk.)

A MI ESEMÉNYEINK

Szabó György megemlékezése

Október 21-én vasárnap egy szép megemlékezést tartottunk Szabó György testvérünkről a siket-szentmisén Lajos atyával együtt. Gyuri 15 évvel ezelőtt az élők sorából eltávozott. Lajos atya először szép beszédet tartott:

„Kedves Testvérek!

15 évvel ezelőtt fejezte be földi életét egy hallássérült testvérünk. Tudjátok, kire gondolok? Szabó Gyurira, akit nagyon jól ismertek és szerettetek. Jó visszaemlékezni rá. Gyurinak csak 54 évet adott az Isten itt a földön. A 54 évet arra kapta, hogy ezalatt az idő alatt kiérdemlje a mennyországot.

Gyuri ebben a kis közösségben, a hallássérült pasztorációs közösségben sokat tett. Izabella és Vilma tudna erről beszélni.

Attól kezdve, hogy megismerkedt a hallássérültekkel ezzel a kis közösséggel, minden hallássérült szentmisén ott volt.

Tudjátok, Szabó Gyuri mestersége szabó volt. Gyuri varrta a szereplésekhez a ruhákat. Szereplésekhez ő vitte a felszereléseket a saját autójával.

Hétfői hittanórákon mindig ott voltak feleségével, Zsuzsikával együtt. Esküvőjüket a Tömő utcai kápolnában, Futó Károly atya áldotta meg. De Gyurit láttuk az oltárnál is segíteni. A Vörösmarty utcai első hallássérült szentmisétől kezdve ministrált. De segítette a Futó atya szentmiséin is.

Amikor pedig elkezdődött a vidéki siketek szentmiséje, Gyuri vitte autójával Vilma és Izabella nővéreket Győrbe, Szombathelyre, Pécsre. Kedves volt Gyuritól az is,

hogy amikor a nővérek a külföldi konferenciáról jöttek haza, vasútállomáson, vagy a repülőtéren várta őket autójával.

Sokat segítette Gyuri feleségével együtt a gyermekek táborozásában is. Vigyázott a gyerekekre, bevásárolt, orvoshoz vitte a gyerekeket, ha kellett.

Halála előtt 1 évvel utalta be az orvos a kórházba, kivizsgálásra. A kórházban sokszor áldozott. A kórházban is mindennap imádkozott úgy, mint otthon. A betegek szentségével is megerősítette őt Jézus. Sokat szenvedett. Utolsó napjait otthon, saját ágyában töltötte.

Nagyon hiányzott a kis közösségünknek.

Gyuri ma, amikor megemlékezünk róla, azt üzeni nekünk:

„Ha rám gondoltok, mosolyogjatok,
Mert én már az Istennél vagyok.”
Ámen.”

Következett a képek vetítése,
Popovics Zoli beszámolót tartott,

hogy mit és hol csinált Gyuri,
ebből látszott, hogy Gyuri valóban
sokat tett a Hallássérült
Pasztoráció munkájáért és a siket
testvérekért.

Három siket személy is tartott
rövid beszámolót, ami a legked-
vesebb emléke volt Gyuriról.
Végül a szentmisét ajánlottuk fel
Gyuri lelkéért.

Lelki gyakorlat Bagolyirtáson

Immár ötödik lelki gyakorlatot tartottunk 2012. október 26-28. között Bagolyirtáson a Mátra szívében, amin 26-an vettünk részt. Ferenc atya a hallássérültek papja sajnos nem tudott velünk tartani, mégis nagyon jól sikerült a lelki gyakorlat.

Első napunk:

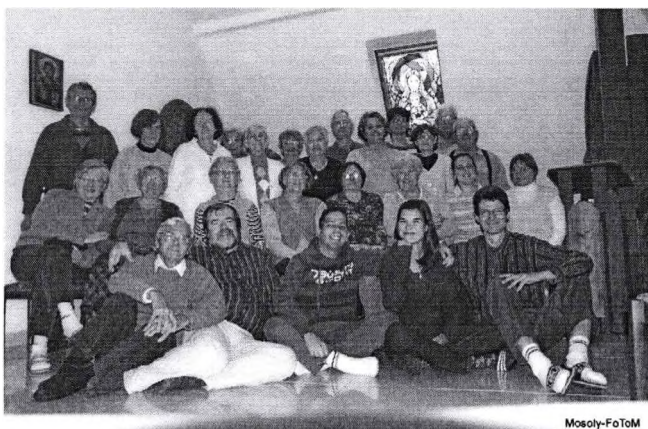
Barátságos szállásfoglalás után ismerkedtünk a környékkel, még szép és meleg idő volt, azért kihasználtuk a lehetőséget, hogy kiruccanjunk a színes, pompás erdőbe. Megnéztük a sípályát, de nem volt hó, helyette levélszőnyeg, ami sárga, barna, zöld, bordó színekben pompázott. Nagyon megnyugtatóak a színek. Friss levegővel lecseréltük a

kosztos, kipufogóból származó porokat a tüdőnkben. Vacsora után házi mozi volt, az Evelin című filmet néztük meg, természetesen feliratosan. Az igazi történet arról szól, hogy az anya elhagyta a családját egy másik férfiért. Az apa pedig alkoholista és munkanélküli volt, emiatt három kisgyermek (egy kislány, két kislány) került egyik apácázárdába, másik a katolikus fiúintézetbe. Apa igyekezett munkát keresni és leszokni az alkohorról, hogy visszaszerezze a gyermekeit. De hiába változott meg az élete, mert a törvény szerint mindkét szülő jóváhagyásával mehetnek haza a gyermekek. Az anyjuk eltűnt, végleg Ausztráliába költözött. Végül a bíróságra került a tárgyalás és sikerült módosítani a rossz törvényt. Pert nyert az apa, és boldogan hazavitte a gyermekeket. A tárgyalás alatt Evelin, a kislány sokat szenvedett az apácarendben, mert egyik apáca kegyetlenül bánt a gyermekekkel.

A napot az esti imával lezártuk.

Második napunk:

Reggeli ima és reggeli volt a második napunk legelső programja, azután beszélgettünk a filmről, meg is vitattuk.

Gyuri első előadást tartott a szeretetről, ami a legnagyobb erény a reménynél és hitnél. Tudományokban nem lehet megtalálni, honnan van a szeretet, ami csakis Istentől származik. Szeretet nélkül semmit nem ér, szeretet nélkül nincs élet. Tapasztalatai szerint az állami gondozottak tényleg szeretetéhesebbek, mint a családban felnövő gyermekek.

Ebéd után rövid sétát tettünk a zuhogó esőben és a ködben, izgalmas volt sétálni. Kis uzsonna után Ferenc atya előadásait figyeltük a vetítővászonon. Érdekes módon Ferenc atyát a gépen át láttuk, nem élőben.

Első téma volt a tisztítóútz. Sokak szerint a Bibliában nincs szó a purgatóriumról (=tisztítóútz), mégis vannak az idézetek rá. Például 2. Mak

12,42-45 azt mutatja, hogy imádkozni kell az elhunyt katonák lelkéért, ebből lehet értelmezni, hogy van tisztítóútz. Olyan hely, amely tele van a szenvedésekkel, és nem rosszabb, mint a pokol.

A Máté evangélium 12, 32 számú idézete is mutatja a tisztítóúzt, ahová nem mehet az a bűnös ember, aki a Szentlelket elutasítja.

A kolumbiai fogorvosnő, Dr. Gloria Polo Ortiz átélte a purgatóriumot, amikor a villámcsapás érte őt és a kómába esett, akkor odakerült a tisztítóútzbe. Ígéretet tett Jézusnak, aki még egy esélyt adott a fogorvosnőnek, hogy visszakerüljön az életbe. Az ígéret az volt, hogy felépülése és gyógyulása után ezt az eseményt fogja terjeszteni az egész világon, könyvet írt róla és körbeutazott előadásokat tartani.

Második téma volt a bűnök elkerülése. Nagyon fontos, hogy a fejünkben kezdődik olyan gondolat, ami serkenti a vágyat, ami az Isten szemében nem helyes és amit elkövet. Az ördög bármilyen formában megjelenik és elcsábítja az embereket a rossznál rosszabb dolgokra. Tehát a fejünkben már ellent kell mondanunk a rossz gondolat, a rossz vágy ellen. Küzdeni kell fáradhatatlanul az ördög kísértései ellen.

Este megint házimoztunk, a Víz az elefántnak című filmet tekintettük meg. A vándorcirkuszról, az elefánt idomításáról és a bikaidomár meg a férjezett artista nő között kialakuló szerelemről szolt a film. Artista férje vadember és alkoholista volt, bántalmazta az állatokat és meggyilkolta a cirkusz körül dolgozókat. A film végén az elefánt megölte a vad embert, aki meg akarta ölni a feleségét, mert nagyon féltékeny volt a bikaidomárra.

Meglepetés bulit szervezett Gyuri, nem mást, mint a leánybúcsút. Jómagam, Erzsike örömmel vettem a meglepetést. Pezsgőt ittunk a közelegő esküvőmre és a boldog házasságomra.

Harmadik napunk:

Reggel 9 órakor kezdődő szentmisére mentünk Mátra-szentimrére, két kocsival vittek bennünket, ám gyalogoltunk volna, de veszélyes lehetett volna a séta, mert a horrori ködben semmit nem láttunk elől sem, hátul sem, ki tudja, hogy a felénk robogó kocsi elüt-e minket?!

Plébános úr örömmel és kedvesen fogadott bennünket, és a szentmise végén tudta eljelelni: „Szeretlek benneteket!” Jól esett nekünk, természetes, hogy megtapsoltuk őt, milyen ügyes volt. Szép tanácsot

adott nekünk, hogy minekünk, a hallássérülteknek mindig látni kell az élet értelmét és lényegét, tényleg örült nekünk, hogy a hallássérülésünk ellenére megtaláltuk Jézust.

Szentmise után visszatértünk a szállodába, ahol folytattuk a lelki gyakorlatot. Utolsó téma címe volt: Hogyan lettem katolikus? Több személy tanúságtételéről számolt be Gyuri, és kért bennünket, hogy mi „a keresztelésünktől kezdve apostolok vagyunk”, és hirdetni kell az örömhírt az Istentől elforduló siketeknek, és az igazságot az eltévedt siketeknek, pl. a Jehova tanúinak.

Miatyánkkal és Üdvözléggel zártuk le a háromnapos lelkigyakorlatot.

Mindannyian jól éreztük magunkat, a lélekbentben megerősödve. Köszönetet mondunk Mikesy Gyurinak, hogy türelmesen foglalkozott velünk és sok érdekes előadást tudott mondani nekünk. Lauer Tamásnak pedig a technikai hozzáértésért és a fotózásért, de a sok mosolyáért is!

EGYHÁZI HÍREK

Megnyílt a püspöki szinódus

Október 7-én vasárnap a római Szent Péter téren bemutatott misével nyitotta meg a világ püspökeinek szinódusát XVI. Benedek pápa.

"Az Új evangelizáció a keresztény hit továbbadására" - ez a témája a vasárnap kezdődött és október 28-ig tartó XIII. rendes püspöki szinódusnak, amelyen összesen 262 püspök vesz részt a világ minden részéből.

A Szent Péter téren hívők tízezrei vettek részt a szertartáson. A pápával szentmisézett 49 bíboros, 71 érsek, 120 püspök, valamint a keleti rítusú katolikus egyházak 7 pátriárkája.

XVI. Benedek szentbeszédében kiemelte a házasság felbonthatatlanságának fontosságát. A házasságot a férfi és a nő megbonthatatlan közösségének, egységének nevezte, amely a mai világunkban sok helyen válságba került. A pápa szerint a házasság válsága összefügg a hit válságával.

Ezzel a katolikus egyházfő lényegében felvázolta a szinódus legfőbb gondolatát, nevezetesen azt, hogy a

Vatikán szerint a mai világban "új evangelizációra" van szükség. A püspökök egyebek között a következő hetekben erről fognak tanácskozni. További témák lesznek még: az elvándorlás, a gazdasági válság, a fogyasztásközpontúság, a vallási szekták térhódítása.

Tüzetesen megvitatják azt is, hogy az új evangelizáció számára hogyan lehet megtalálni a megfelelően korszerű közlési formát, stílust és nyelvezetet.

Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek, az Európai Püspöki Konferenciák Tanácsának elnöke - aki szintén részt vett a pápai szentmisén - a Vatikáni Rádió magyar adásának adott interjút, a házasság kérdésével kapcsolatban.

Erdő Péter bíboros mondta, hogy *Európa sok országában a polgári házasságok mintegy fele fölbomlik. A fő probléma szerinte az, hogy nagyon sokan egyáltalán nem kötnek házasságot.*

Ennek pedig az az oka, hogy félnek a hosszú távú kötelezettségvállalástól.

Tehát ugyanaz a probléma, mint a papi, szerzetesi hivatás vagy a pályaválasztás esetében.

A keresztények sajátja tehát az, hogy a hit alapján az élet értelmét keresik, hosszabb távon gondolkodnak. A házasság a hit által lesz olyan kapcsolat, amely a pillanatnyi harmónián kívül hosszú távon, akár az örök-

kévalóságban is távlatokkal rendelkezik - hangsúlyozta a bíboros.

Bingeni Szent Hildegárd és Ávilai Szent János egyházi doktorok lettek

A pápa október 7-i vasárnap az egyház doktorává avatta a XII. században élt Bingeni Szent Hildegárdot és a XVI. században élt Ávilai Szent Jánost is. Az egyház doktora különleges cím a katolikus egyházban, amelyet a legjobb teológusoknak és a hit kiemelkedő tanúinak adományoznak.

Bingeni Hildegárd (1098-1179) életét a katolikus hit terjesztésének szentelte, zenét szerzett, költeményeket és könyveket írt. Gyógyító ereje és isteni látomásai miatt messze földön ismerték, még Barbarossa Frigyes német-római császár is hozzá fordult tanácsért. Hildegárdot XVI. Benedek pápa rendelkezésére emelték a római katolikus szentek sorába.

Az 1499 és 1569 között élt Ávilai Szent János hitszónokként és egyházi íróként a gondolatokra nyitottan tanulmányozta a reformátorok műveit. Behatóan foglalkozott Rotterdami Erasmus írsaival, és egy ideig maga is hajlott Luther tanai felé, mert azokban sok neki tetsző dolgot talált, különösen a Bibliáról és az egyházatyákról. Emiatt azonban meggyűlt a baja az inkvizícióval (=eretnekek kinyomozása és megbüntetése). Fő műve a fogságában írt könyve, az Audi filia. 1970-ben avatták szentté.

Magyar honlap indul a hit éve eseményeivel

A hit éve kezdetén, október 11-én indul el a www.hiteve.katolikus.hu honlap, amely az év magyar eseményeit kíséri majd figyelemmel. A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Titkársága által útjára indított honlap beszámol az új evangelizáció szellemében rendezett tematikus év legjelentősebb hazai eseményeiről, és tájékoztat a világegyházi történésekről is.

XVI. Benedek pápa a II. Vatikáni Zsinat megnyitásának 50. évfordulója alkalmából, 2012. október 11-i kezdettel hirdette meg a hit évét. Az év – a Szentatya szán-

dékának megfelelően – 2013. november 24-én, Krisztus király ünnepén fejeződik be.

Az esztendő minden katolikus hívő számára különleges alkalom arra, hogy megvallja hitét a feltámadott Krisztusban, hogy az Egyház által őrzött örök hitet még jobban megismerje és a következő nemzedékeknek továbbadja – mutat rá a Szentatya az évet meghirdető Porta fidei (A hit kapuja) apostoli levélben. Hazánkban az egyházmegyék saját szervezésű programokkal kapcsolódnak a hit évéhez.

A Magyar Kurír hit éve vonatkozású hírei mellett az új honlapon a tematikus évéhez kapcsolódó szentszéki és egyéb dokumentumok is megtalálhatók lesznek. A honlap készítői örömmel várják a jelentősebb helyi események híreit is a hiteve@katolikus.hu címen.

Teljes búcsú nyerhető a hit évében

Az Apostoli Penitenciária rendeletet adott ki, amelyben meghirdeti, hogy a hit évének teljes időtartama alatt, azaz 2012. október 11-től 2013. november 24-ig a hívek teljes búcsút nyerhetnek, és meghatározza ennek feltételeit.

„Minthogy elsősorban az a célunk, hogy – amennyire ez ezen a Földön egyáltalán lehetséges – a lehető legjobban kifejlesszük magunkban az életszentséget és a lélek tisztaságát, ehhez nagyon hasznos segítséget nyújthatnak a szent búcsúk, amelyeket az Egyház, a Krisztustól ráruházott hatalom segítségével, felkínál mindazoknak, akik a megfelelő hozzáállással teljesítik azokat a sajátos előírásokat, amelyek elnyerésük feltételei – olvasható a rendeletben.

»A búcsú révén – tanította VI. Pál – az Egyház, felhasználva a Krisztus által végbevitt üdvözítés szolgáló leánya voltát, meghirdeti a hívek számára Krisztus és a szentek közössége teljességében való részvétel lehetőségét, bőven kínálva számukra alkalmat az üdvösség elérésére.«

A rendelet teljes szövege a búcsú elnyerésének feltételeivel a www.hiteve.katolikus.hu oldalon olvasható, a hit éve menüpontra kattintva.

Katolikus tévét terveznek Egyiptomban

Szalám (Béke) néven katolikus televízió kezd meg működését 2013-ban Egyiptomban. Az arab országban ez lesz az első tévécsatorna, amely a sokszínű hazai katolikus közösség értékrendjét képviseli.

„A tévé elindításának tervén már régóta dolgoznak, de Egyiptomban hét katolikus rítus van. Ezért időigényes, és nagy türelmet követel, hogy minden részletet tisztázzunk és megszervezzünk” –mondta az Agenzia Fides vatikáni hírügynökségnek nyilatkozva Adel Zaki püspök, Alexandria apostoli vikáriusa.

A kezdeményezők elsősorban az olasz, a német és az amerikai püspöki konferenciától remélik, hogy állja a fenntartás költségeit. A televízió kezdetben két óra időtartamban sugároz majd, és ezt fokozatosan növelik. A munkatársak kiválasztása már megkezdődött; más vallásúak, kopt ortodox keresztények és muzulmánok is lehetnek közöttük – ismertette a vikárius. Az egyiptomi lakosság 15%-a keresztény vallású, akiknek 90 százaléka az I. században alapított Alexandriai Kopt Ortodox Egyházhhoz tartozik.

A Szentatyról nevezik el a római gyermekkórház új központját

A római Gesù Bambino Gyermekekórház új központját október 24-én Tarcisio Bertone bíboros államtitkár áldotta meg. Ő elnökölte az eseményhez kapcsolódó

konferenciát, amelyen a mai és jövőbeli újításokkal, kutatásokkal és gyógymódokkal foglalkoztak.

A Falakon kívüli Szent Pál-bazilika közelében fekvő központ több mint 22 ezer négyzetméteren helyezkedik el, ebből 6 ezerben ambuláns tevékenységek folynak, amelyek évente 200 ezer (napi 700) beteg ellátását tudják biztosítani.

Az új intézmény XVI. Benedek pápa nevét viseli, és 2013-tól a gyermekgyógyászati kutatások Európa egyik legnagyobb központjává válik. Az új intézményt Tarciso Bertone bíboros államtitkár avatta fel és áldotta meg.

A bíboros az áldás után elmondta: nemcsak olasz, hanem külföldi kutatók is érkeznek majd, hogy ritka és összetett betegségekre új gyógymódokat dolgozzanak ki. Ebben a központban az orvosok és kutatók megosztják majd kollegáikkal ismereteiket, hogy még nagyobb kompetenciával gyógyítsák az Olaszországból és külföldről ide jövő gyerekeket.

ÜNNEPEK

Mindenszentek

(november 1.)

A Mindenszentek azok, akik a mennyországban vannak, akiknek nincs külön emléknapjuk a naptárban.

III. Gergely pápa a VIII. században indította ezt az ünnepet és a Szent Péter Bazilika egyik mellékkápolnáját a „minden tökéletes igaznak” tiszteletére szentelte.

835-ben Jámbor Lajos császár IV. Gergely pápa engedélyével hivatalossá tette azt a napot. Így a Mindenszentek ünnepe a kereszténység egyik ünnepe lett.

Halottak napja

(november 2.)

A Halottak napja az önálló, keresztény ünnep. Először 998-ban ünnepelték meg, sokkal később a Mindenszentek ünnepe elismerése után.

Sok európai országban (köztük Magyarországon is) szokás, hogy ezen a napon az emberek meglátogatják elhunyt hozzátartozóik sírját, virágot visznek és gyertyákat, mécseseket gyújtanak az emlékükre. Ezt a szo-

kást nem csak a katolikusok tartják, hanem a protestánsok is átvették.

A gyertyák a halottakért égnek, mivel a tűz megtisztulást hoz számukra.

Az elhunytak emlékeztetere pár órára a harangok is megszólalnak, a hiedelem szerint a harangozásnak köszönhetően az elhunytak lelkei megpihennek, megnyugszanak, és a szenvedéseik enyhülnek.

*„Nem múlnak ők el, kik szívünkben élnek.
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csöndesen még, még...”
(Juhász Gyula)*

A lateráni bazilika felszentelése

(november 9.)

Lateráni bazilika a pápák legősibb bazilikája. Eredetileg az előkelő római család, a Lateranusok háza volt. A Néro elleni összeesküvés miatt elkobozták és császári birtok lett.

Nagy Konstantin megtérése után Miltiadesz pápának adományozta, aki a római püspök székhelyévé tette. 313-ban már itt tartott zsinatot. A házban lévő bazilikát 324-ben a Legszentebb Megváltó tiszteletére szentelte.

A XIV. században V. Orbán pápa a főoltár fölé helyezte el Szent Péter és Pál apostolok koponyáját. A templom főoltárába befoglalt faoltár az apostol-oltár maradványa. A templom hajójában egy dombormű őrzi emlékét annak a történelmi

eseménynek, amikor II. Szilveszter pápa átadta a magyar küldöttségnek Szent István első királyunknak küldött koronát.

Fontos tanítás arra, hogy a templom szent és Istennek szentelt hely; a mennyország kapuja, mert összeköti a földet az éggel. Egyben az egész Anyaszentegyházat is jelképezi, melynek élő építőkövei az Egyház tagjai. Előre jelzi a feltámadás utáni állapotot, és úgy mutatja be a Jelenések könyve alapján, mint a mennyország jelképét. Végül figyelmeztet saját méltóságunkra is, mert a keresztség révén a Szentlélek templomai lettünk.

A templomszentelés miséje az eljövendő időre mutat, és a jövődőt mondja a szentmise.

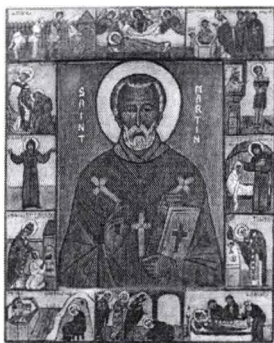
Ének:

*Láttam, a szent Várost, a mennyei Jeruzsálemet;
Istentől szállt alá,
menyegzős ruhába öltözött,
mint a vőlegénye elé készülő menyasszony.*

SZENTEK ÉLETE

Tours-i Szent Márton

(november 11.)

Szent Márton a Római Birodalom területén, Savariában (ma Szombathely) született a Kr. utáni 316-os vagy 317-es évben. Szülei pogányok voltak. Családja jómódú, apja katonatisztként szolgált, jutalomból Itáliában kapott birtokot, a család így telepedett le Itáliában. Gyermekeként Ticinumban (ma Pávia) nevelkedett. 12 évesen úgy döntött, felveszi a keresztény vallást. Szülei ezt nem nézték jó szemmel. 15 évesen apja akaratára belépett a hadseregbe, fiatal kora miatt 4 évig egy gyakorló csapatnál szolgált, 19 évesen lett valódi katonára. A feljegyzések megemlítik segítőkészségét, jóindulatát. Egy este nélkülöző koldussal találkozott, akit rablók fosztottak ki és vertek meg. Köpenyét kardjával kettévágta, egyik felét a koldus vállára borította. Álmában Jézus jelent meg a koldusnak adott köpenydarabban. 339-ben, 22 évesen megkeresztelkedett. 341-ben barbárok támadtak Galliára. Az uralkodó személyesen biztatta katonáit, megajándékozta őket. Márton nem akarta elfogadni az ajándékot: eddig a csá-

szárt szolgálta, mostantól Istent akarja szolgálni. Az uralkodó gyávasággal vádolta meg, válaszul Márton másnap fegyverek nélkül akart a csatába indulni. Az ütközetre végül nem került sor, a frank uralkodó békét kért a császártól. Ez nagyon meglepte az embereket, csodának vélték. Ezután 341-ben kilépett a seregből, és Poitiers-be ment. 355-ben Iulianus Caesarral Galliába ment, majd visszatért szülei földjére. Édesanyját megkeresztelte, de apja megmaradt pogánynak. A 4. században megerősödött az eretnek mozgalom. Mártont elűzték Savariából. Ismét Itáliába távozott, Milánóba ment, azonban a pogányok innen is elűzték. 360-ban megszűnt a veszély, és visszatért Galliába. Itt a falvak lakóinak a térítésével foglalkozott. 361-ben Ligugében megalapította az első európai szerzetes kolostort. 371-ben Mártont Tours püspökévé választották meg, ő azonban tiltakozott megválasztása ellen. A legenda szerint egy libaólban próbált elrejtőzni, de a ludak elárulták gágogásukkal. Fontos hittérítő munkát végzett, a pogány falvak nagy részét megtérítette. Életét csodák, gyógyulások kísérték. Munkáját haláláig kitaróan végezte, végül 397. november 8-án elhunyt. Három nap múlva, november 11-én Tours-ban temették el, sírja felett kápolnát emeltek.

szárt szolgálta, mostantól Istent akarja szolgálni. Az uralkodó gyávasággal vádolta meg, válaszul Márton másnap fegyverek nélkül akart a csatába indulni. Az ütközetre végül nem került sor, a frank uralkodó békét kért a császártól. Ez nagyon meglepte az embereket, csodának vélték. Ezután 341-ben kilépett a seregből, és Poitiers-be ment. 355-ben Iulianus Caesarral Galliába ment, majd visszatért szülei földjére. Édesanyját megkeresztelte, de apja megmaradt pogánynak.

A 4. században megerősödött az eretnek mozgalom. Mártont elűzték Savariából. Ismét Itáliába távozott, Milánóba ment, azonban a pogányok innen is elűzték. 360-ban megszűnt a veszély, és visszatért Galliába. Itt a falvak lakóinak a térítésével foglalkozott. 361-ben Ligugében megalapította az első európai szerzetes kolostort. 371-ben Mártont Tours püspökévé választották meg, ő azonban tiltakozott megválasztása ellen. A legenda szerint egy libaólban próbált elrejtőzni, de a ludak elárulták gágogásukkal. Fontos hittérítő munkát végzett, a pogány falvak nagy részét megtérítette. Életét csodák, gyógyulások kísérték. Munkáját haláláig kitaróan végezte, végül 397. november 8-án elhunyt. Három nap múlva, november 11-én Tours-ban temették el, sírja felett kápolnát emeltek.

Skóciai Szent Margit

(november 16.)

1047. június 10-én született Reska (vagy Nádasd – ma Mecseknádasd) nevű településen, Magyarországon.

Az első biztos adat, amellyel Margit atyjáról, Edmundról rendelkezünk, az, hogy Magyarországon élt, és Szent István király lányát /más források szerint húgát/ vette feleségül Ágotát. 1057-ben vagy valamivel korábban érkezett Edmund a feleségével, s gyermekeivel: Margittal, Krisztinával és Edgárral Anglia földjére. A hastingsi csatavesztés után, a Bölcsek Tanácsa, utolsó kísérletként Anglia függetlenségének megvédésére, a fiatal Edgárt, Edmund és Ágota fiát, Margit testvérét választotta királlyá. Hódító Vilmostal szemben a gyermek Edgárnak nem voltak esélyei, már csak azért sem, mert a legfontosabb állami hivatalok normannok kezében voltak, akik Vilmost ujjongva ünnepelték, mint új királyt. Edgár anyjával és nővérével Margittal együtt Skóciába menekült (a fáma szerint hazatérésük közepette Skóciába sodorta őket egy tengeri vihar), ahol akkor III. (Véres) Malcolm uralkodott. Margitról attól az időtől kezdve kapunk élesebb képet, hogy III. Malcolm feleségeként Skócia királynéja lett 1069-ben. Margit mindvégig döntő befolyást gyakorolt férjére, aki az asszony hatására kivetkezett vad szokásaiból; Margit még a normandiaiak és németalföldiek földhöz juttatását is kieszközlte annak érdekében, hogy támogatást szerezzen egy esetleges normann-skót háború esetére. Terve nem járt sikerrel, támogatást nem nyert, viszont a háború megkezdődött. Az életrajzíró Durhami Turgottól is tudjuk, hogy Skócia népe hálás szeretettel tisztelte Margit királynét, aki templomokat és kolostorokat épített, és minden nyomorúságos szenvedőn segített. Az irgalmasság tetteinek gyakorlásával emléket állított az emberek szívében.

Margit minden angol királynő anyja lett azáltal, hogy leánya, Matild, Hódító Vilmos legkisebb fiának, I. Henriknek lett a felesége. Legkisebb fia I. Dávid néven követte apját a

skót trónon, ám mindvégig az angolok irányítása és ellenőrzése alatt uralkodott. Margit 1093. november 16-án halt meg Edinburghban, négy nappal azután, hogy férje, Malcolm és idősebb fia az angolok elleni csatában elesetek. A nép körében azonnal szentként kezdték tisztelni, ünnepléses szentté avatása 1261-ben történt IV. Ince által. Margit és Malcolm földi maradványait a reformáció idején Spanyolországba menekítették, az Escorial templomában nyugszanak.

Ünnepét 1673-ban vették föl a római naptárba, június 10-re. 1969-ben november 16-ra helyezték át.

Vietnámi vértanúk

(november 24.)

A mai Vietnám területén vértanúhalált halt szentek. 16. század óta folyik a misszionálás, és egész Távol-K-en a legvirágzóbb egyházi élet bontakozott ki.

Már 1663-66-ban és 1721-23-ben üldözték a katolikusokat, a legsúlyosabb megpróbáltatás azonban akkor érte őket, amikor a 18. sz. végén polgárháború tört ki. Addig a D-i Kokinkina és az É-i Tonkin Annam néven egy birodalmat alkotott.

Az uralkodó Lé dinasztiaát 1775-ben Kokinkinában, 1787-ben Tonkinban megbuktatták a fölkelők, a püspököket, szerzeteseket, pásztorokat elkergették vagy megölték, a templomokat és kolostorokat földültek.

Sok keresztény lett a háború áldozata, és sok egyházközség azért szűnt meg, mert elvesztette pásztorát. 1802: francia támogatással levették a felkelőket, Vietnam néven Gia-Long újjászervezte az országot 1806-ban.

20 év béke következett az Egyház számára, de a következő uralkodók (Minh-Mang, 1820-41: Thien-Tri, 1841-47: To-Duc, 1847-83) újra üldöző rendeleteket bocsátottak ki. Sokan haltak vértanúhalált, míg 1883-ban a huéi egyezményvel francia gyarmattá lett az ország, és ekkor az üldözés elcsitult. 1900 és 1909: sok vértanú boldoggá avatási eljárását indították meg; 1917-ben több mint 1700 vértanú ügyével kezdtek foglalkozni.

IMA

Magyar szentekről már sokszor írtunk, azért most nem közöljük, inkább egy szép imát lehet mondani Magyarországról:

Istenünk, Te nagynak mutatkoztál egész történelmünk folyamán. Nemzetünk szentjeinek életével és odaadásával ajándékoztad meg Egyházadat, mindegyikükben Krisztus örömhírének és az üdvösség útjának egy-egy ragyogó tanúját küldve közénk. Engedd, hogy az előttünk álló pályát példájuk és égi közbenjárásuk erejével, győzelemmel fussuk végig, hogy hervadhatatlan koronájukat, mi is elnyerjük a mennyben, ahol velük együtt dicsőíthetünk Téged, Krisztus, ami Urunk által. Ámen

(Ima a magyar szentekhez)

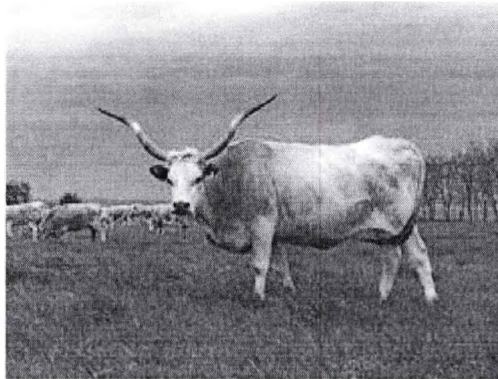

ILLIK TUDNOM, MERT MAGYAR VAGYOK

Magyar szürke szarvasmarha

Őse a már rég kihalt őstulok, melynek házasításával született meg a szürkemarha. A kutatók szerint a honfoglalás idején került az országba, de vannak olyanok is, akik szerint a később betelepülő népek hozták magukkal. Az igazságot ma már nehéz kideríteni, az azonban tény, hogy jó ezer esztendeje már a Kárpát-medencét lakják ők is, s hozzátartoznak a magyarsághoz.

Szerencsére napjainkban ismét kezdik felfedezni kül- és belöldön egyaránt ezt a csodálatos állatot, és egyre gyakrabban találkozhatunk velük. Rendkívül ízletes húsa miatt, már évszázadokkal ezelőtt megszerették a kontinens nyugati felén is. Az elmúlt évszázadban azonban háttérbe szorult alacsony tejhozama (1000 kg/év, 4,0-4,2 zsírszázalék) és lassú növekedése miatt, így szinte mindenhol a magas tejhozamú, gyorsan gyarapodó fajtákat részesítették előnyben. Csúpan azért maradtak fent viszonylag jelentős számban, mivel kiváló igás állatok voltak, mégha a tejtermelésbe már nem is tudtak bekapcsolódni.

A második világháborút követően a szürkemarhák is a kihalás szélére sodródtak, azonban az ún. génbankokban (Hortobágyi Állami Gazdaság, Közép-Tiszai Állami Gazdaság) történt szakszerű tartásuknak köszönhetően már több száz példány

ékesíti ismét a magyar marhákat. Az utóbbi néhány esztendő okozta kergemarhakór kálváriája előtérbe helyezte a magyar szürkemarhákat is, mivel ez a fajta nem tudja megkapni a gyilkos kórt, ráadásul bebizonyosodott, hogy húsa fehérjében és vitaminokban igen gazdag. Tartása különösebb szakértelmet nem igényel, mivel ridegen kell

tartani, még a leghidegebb téli hónapokban is. Tápláléka nagyon széleskörű, jóformán a növény-társulások teljes körét lefedi; ha szükséges, még a nádat is megeszi.

Érdekességként megemlítendő, hogy a szürkemarhák rendkívül érzelmegazdagok, amelyeknek ha a borja elpusztul, napokig is képesek magukban bolyongani a pusztán, miközben szív-szorító hangot kiadva hívogatják borjukat.

HOGYAN LETTEM KATOLIKUS?

(hallássérült hívek tanúságtétele)

B. Miklós:

Csecsemőkoromban Józsefvárosi templomban kereszteltek meg.

Mikor felnőtté váltam kb. 22-25 éves koromban, amikor szegény Csaba volt osztálytársam (sajnos elhunyt), hívott engem a templomba és én elfogadtam.

Mikor bementem és megláttam a festményeket, freskókat, szobrokat, és kérdeztem Csabától, kik ezek és mit ábrázolnak, mert tetszett a festmény, akkor mondta, hogy ezek a bibliából valók.

Utána mondta, hogy járt vallásközösségbe, ahol vannak hallássérültek és oda is hívott. El is mentem megismerkedni velük és megtetszett, végül titokban jártam hittanra szüleim tudta nélkül.

Amikor szüleim kérdezték, hogy mit csináltam napokon át és bevallottam, hogy járok a hittanra, a szüleimnek nem tetszett. Olyasmit kérdeztek, hogy hiszek-e Istenbe, nagyon nehéz volt válaszolnom, mert nem tudtam mit mondani, végül is igent mondtam, aztán kérdezte az anyám, hogy láttam-e az Istent. Azt mondták, ez csak mese és próbáltak elérni, hogy ne higgyek abban, amit tanítanak a bibliai órákon, mert szerintük csak babona meg mese.

Szóval a mai napig katolikus vallású vagyok és anyám pedig kb. egy éve kezdett hinni - miután az apám meghalt - hogy van Isten. Lányaimmal szoktunk róla beszélgetni anyám előtt és tetszett neki, de templomba azonban nem jár.

MI A HALLOWEEN?

Halloween éjszakáját sokan amerikai ünnepnek nézik, de ez a különleges alkalom régmúlt kelta korokból származik. Elsősorban az angolszász országokban népszerű, de mára már az egész világon elterjedt, így Magyarországon is.

Halloween estéjéről a legtöbb embernek jelmezekbe öltözött, édességeket gyűjtögető gyerekek, széles mosollyal világító töklámpások és titokzatos horrorfilmek jutnak az eszébe. Azt azonban kevesen tudják, hogy ez a legrégebbi ünnep.

A Halloween eredete egészen a római időkre nyúlik vissza. Amikor a rómaiak elfoglalták a mai Nagy-Britannia és észak Franciaország területeit, a kelták ősi hagyományai keveredtek a rómaiak szokásaival. A kelták egyik legszentebb ünnepe a Samhain volt, amit napisten tiszteletére rendeztek. Egyben az újév, a sötét és hideg évszak kezdete is. A kelta hit szerint az újév előestéjén, vagyis október 31-én a napisten a halál és sötétség fogságába került, a halottak lelkei pedig ezen az éjjel vándoroltak a holtak

birodalmába. A druidák (kelta papok) szent helyeiken gyülekeztek és áldozatokat mutattak be az isteneknek, és különféle szertartásokkal próbálták távol tartani a szellemeket.

Később a hívők számára október utolsó napja jelentette a legvékonyabb választóvonalat a holtak és az élők világa között. Azt gondolták, hogy az eltávozott lelkek ezen a napon visszatérnek az élők világába. A hívek tűzgyújtással, felvonulással ünnepeltek, valamint különféle jelmezekbe öltözve próbálták megtéveszteni a szellemeket, hogy maradjanak távol.

Ezt az ünnepet a skót, ír és walesi közösségekben tartották meg, a kivándorlók továbbvitték ezt a hagyományt Észak-Amerikába. Végül az egész világon elterjedt.

A töklámpás a halloween egyik legfontosabb jelképe, amelynek története is kelta eredetű. A legenda szerint Jack egy részeges, de éles eszű naplopó

(=semmirekellő gazember) volt, akinek sikerült megviccelnie magát az ördögöt is. Jack az ördögöt felcsalta egy hatalmas fa tetejére. Jó magasra másztak és Jack egy keresztet vésett a fa törzsébe, így az ördög nem tudott lemászni a fáról. Jack később elengedte, amikor az ördög megígérte, hogy soha többé nem fogja csábítani a fiút.

Jack halála után felment a mennyországba, de a haszontalan élete és csínytevései miatt nem engedték be a mennybe. Sőt a pokolba sem mehetett. Örökre száműzték Jackot, de azért megengedték neki, hogy egy kis tüzet vigyen a pokol tüzéből, hogy ne kelljen vaksötétben kóborolni a mennyország és a pokol között. A lángokat egy takarmányrépából kivájt mécsesbe zárta.

Manapság a kivájt tökökbe zárják a lángokat...

TANULSÁGOS TÖRTÉNET

Miért kiabálunk amikor dühösekké vagyunk?

Egy szent tanító a Gangesz partján készült a rituális fürdőjére, amikor a közelben egy család tagjait hallotta dühösen kiabálni egymással. Mosolyogva a tanítványaihoz fordult és megkérdezte:

- Miért kiabálnak az emberek, amikor dühösekké?

A tanítványok elgondolkodtak, s az egyikük így szólt:

- Amikor elvesztjük az önuralmunkat, kiabálunk.

- De miért kell kiabálni, amikor az, akihez beszélsz ott áll melletted? Halkan is elmondhatnád neki azt, amit akarsz - mondta a tanító.

A tanítványok nem találták a választ, s a szent a következő magyarázatot adta:

- Amikor az emberek haragszanak egymásra, a szívük eltávolodik egymástól. A távolság miatt kiabálniuk kell ahhoz, hogy hallják egymást. Minél dühösebbek, annál jobban kiabálnak, mert annál nagyobb a távolság.

Amikor két ember megszereti egymást, nem kiabálnak, hanem kedvesen, lágyan beszélnek, mert a szívük nagyon közel áll egymáshoz, nincs köztük távolság. Amikor még jobban szeretik egymást, annyira egy helyen van a szívük, hogy már halkan sem kell megszólalniuk, megértik egymást már abból is, hogy csak egymásra néznek. Ilyen közel állunk egymáshoz, amikor szeretet van.

A tanítványaira nézett, és így folytatta:

- Amikor vitatkoztok, ne hagyjátok, hogy a szívetek eltávolodjon. Ne mondjatok olyan szavakat, amelyek eltávolítanak benneteket egymástól, mert különben eljön az a nap, hogy olyan nagy lesz a távolság, hogy nem találjátok meg a visszavezető utat.

IGAZI TÖRTÉNET

Zsír

1945-ben Budapest támadásakor a jezsuiták hűvösvölgyi Manréza-rendházába több száz ember menekült. Élelmezésükkel a házfőnök Kráhl József jezsuita kispapot bízta meg.

A tartalékokból sikerült egy ideig etetni a menekült embereket, de egyszer csak elfogyott a zsír. Kráhl testvér buzgón imádkozott segítségért, közben gondolkodott, hogy mit is főzhetne zsír nélkül. Főtt krumpli lesz, azt döntötte és nagy hátizsákkal kiment Manréza veteményes kertjébe krumpliért. Valami nagy, vörös színű

vásznat látott a fűvön. Ejtőernyő! Alatta egy nagy tartály. Mondanom sem kell, zsír volt benne!

Az ejtőernyőt a német repülők dobták le a katonák élelmezésére, akik még harcoltak a budai várban. De egy szellő belekapott az ernyőbe, és addig fújta, amíg le nem tette Kráhl testvér útjába.

Véletlen is lehetett, de ez a pontos időzítés! Kráhl testvér mindenesetre, Isten iránti nagy hálával, nem a krumplit, hanem a zsírbödönt cipelte haza.

(Nemeshegyi Péter: *Mi is az IMÁDKOZNI?* című könyv egy részlete)

GYEREK VICCEK

Főzés

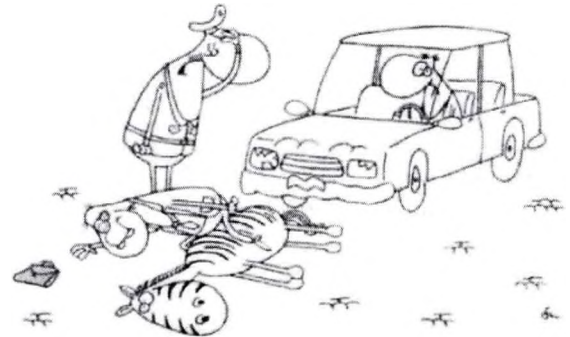
- Édesapám, főzni tanulunk az iskolában!
- És megehetitek, ami megfőztetek?
- Muszáj.

Csöngő

A táblánál lévő felelőt sürgeti a tanár:

- Igyekezz fiam, mert mindjárt kicsöngetnek.
- Én is azt várom.

- A helyzetet vázolja, hogy én zokni bűtörte el a apróság!

MEGHÍVÓ

Esküvő, aranylakodalom

Szeretettel meghívunk minden kedves testvérünket
a 2012. november 10-én délután 4 órakor tartandó esküvőnkre
és a szüleim aranylakodalomára az Angyalföldi Szent László Templomban
(Budapest, XIII. kerület, Béke tér 1.).

Erzsi (Szebeli) és Feri,
Erzsi szülei